

Dobrá finanční správa

P. Mrkývka
doplnil L. Kyncl

Prameny

- Jackiewicz, A. I.: Prawo do dobrej administracji jako standard europejski. Adam Marszałek. Toruń 2008
- Bogucka, I., Pietrzykowski, T.: Etyka w administracji publicznej. LexisNexis. Warszawa 2009
- Gilowska, Z., Izdebski, H., Raczkowski, K. (eds.): Efektywna administracja skarbowa. Ministerstwo Finansów. Warszawa 2007
- Gilowska, Z., Tadeuszewicz, R., Tchórzewski, J. (eds.): Nowoczesna administracja skarbowa. Ministerstwo Finansów. Warszawa 2007
- Gilowska, Z., Pogonowski, P., Sobczyk, I. (eds.): Przyjazna administracja skarbowa. Ministerstwo Finansów. Warszawa 2007
- Hrabcová, D. (ed.): Principy dobré správy. Kancelář veřejného ochránce práv a Masarykova univerzita. Brno 2006
- Holmberg, S., Rothstein, B.: Good government: the relevance of political science. Cheltenham: Edward Elgar, 2012, xi, 354 s.

Východiska

- Postavení jedince ve státě
- Stát jako nebezpečí
- Stát jako garant práv jednotlivce
- Právní stát

Dobrá správa

- dobré mravy veřejné správy
- nestrannost – impartialness
- správnost – fairness
- včasnost – reasonable time

Roy Perry

- Konzervativní politik
- nar. 1943 Londýn
- poslanec Evropského parlamentu
- tvůrce myšlenky Kodexu dobré správy (1998)

Formování obsahu dobré správy

- doktrína
- judikatura

Právo na dobrou správu

- Listina základních práv Evropské unie
čl. 41 (7.12.2000)

Listina 2010

- (2010/C 83/02)
- **Právo na řádnou správu**
- 1. Každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, **spravedlivě** a v přiměřené lhůtě.
- 2. Toto právo zahrnuje především:
 - a) právo každého být vyslechnut před přijetím jemu určeného individuálního opatření, které by se jej mohlo nepříznivě dotknout;
 - b) právo každého na přístup ke spisu, který se jej týká, při respektování oprávněných zájmů důvěrnosti a profesního a obchodního tajemství;
 - c) povinnost správních orgánů odůvodňovat svá rozhodnutí.
- 3. Každý má právo na to, aby mu Unie v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států nahradila škodu způsobenou jejími orgány nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkce.
- 4. Každý se může písemně obracet na orgány Unie v jednom z jazyků Smluv a musí obdržet odpověď ve stejném jazyce.

Text Listiny

- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:CS:PDF>
- LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV
EVROPSKÉ UNIE (2010/C 83/02)

Právo na dobrou správu

- v katalogu občanských práv LZPEU
- „lidské právo“ - ...Každá osoba
- vztahuje se na orgány EU

Jacob Söderman

- člen sociální demokracie ve Finsku
- evropský ombudsman (1995-2003)
- návrh Kodexu dobré správy (2001)

Kodex dobré správy

- Morální kodex veřejné správy EU
- Inspirace pro vnitrostátní kodexy veřejné správy

Principy dobré správy VOP

1. Dodržování právního řádu
2. Nestrannost
3. Včasnost
4. Předvídatelnost
5. Přesvědčivost
6. Přiměřenost
7. Součinnost
8. Odpovědnost
9. Otevřenost
10. Vstřícnost

Právní povaha principů dobré správy

- Samy o sobě jsou právně nezávazné, ale projevují se v zásadách a v dílčích ustanoveních procesních předpisů, tj. daňového řádu i správního řádu (např. ochrana proti nečinnosti, úprava dokazování a rozhodování, odůvodnění)
- Nedodržením některého z těchto principů může argumentovat adresát práva v odvolání nebo jiném prostředku ochrany proti rozhodnutí orgánu finanční správy
 - Mnohokrát judikoval na základě některých principů NSS, ÚS nebo SDEU, např. test proporcionality, diskriminace...

Principy dobré správy v právních předpisech

- Principy dobré správy se odráží základních zásadách činnosti veřejné správy v SŘ (omezení aplikace ve správě daní tam, kde DŘ jako speciální předpis upravuje zásadu jinak)
- V nedaňových věcech (např. nefiskální část FP) lze použít základních zásadách činnosti veřejné správy v SŘ i zásady správního řízení
- Specifické zásady v rámci rozpočtového práva a v rámci práva veřejných zakázek
- Objevují se i v základních principech správy daní v DŘ

Právní povaha principů dobré správy

- Některé části právní úpravy samostatné předpisy (zákon č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů)
- Na rozdíl od dalších principů a od úpravy v některých státech princip otevřenosti chybí v základních zásadách činnosti veřejné správy

Principy dobré správy v právních předpisech

- V dalších předpisech (ve znění pozdějších předpisů)
 - zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem,
 - zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob,
 - zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance,
 - zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon),
 - § 5 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

Princip „dobré správy“ ve SŘ

- § 8 odst. 2
- ...správní orgány spolupracují v zájmu dobré správy...
- nepochopení tohoto principu zákonodárcem

Kolize

- Dobrá správa
- X
- Veřejný zájem

Dobré vládnutí

- Vyšší stupeň
- Dobrá správa složka dobrého vládnutí
- Ekonomicky: vyšší efektivita
- Politicky a právně: těsnější vazby politických a správních institucemi na občany
- Dobrá správa —————> dobré vládnutí

Dobrá finanční správa

- Dobrá správa veřejných financí, peněžního systému a dohledu nad finančním trhem
- Efektivní
- Přátelská
- Moderní
- Etické kodexy daňové správy
 - (různé etické kodexy ve studijních materiálech)